Smjena Nikole Poplašena

Visoki predstavnik Carlos Westendorp je danas smijenio Nikolu Poplašena sa dužnosti predsjednika Republike Srpske. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Visoki predstavnik je donio ovu odluku nakon što je primio pismo predsjednika Poplašena u kojemu on odbija zahtjeve visokog predstavnika u svezi sa njegovim nezakonitim nastojanjima da smijeni premijera Vlade Republike Srpske Milorada Dodika.

Predsjednik Nikola Poplašen je zlouporabio svoje ovlasti i blokirao volju naroda Republike Srpske time što je kočio provedbu izbornih rezultata, odbijao poštivati odluke Narodne skupštine, kao i time što je konstantno djelovao s ciljem ometanja formiranja zakonite vlade koju bi podržala Narodna skupština. Predsjednik Poplašen je vršio opstrukciju provedbe Općeg okvirnog sporazuma za mir i djelovao u pravcu stvaranja nestabilne situacije u Republici Srpskoj, čime je doveo u opasnost mir kako u Republici Srpskoj, tako i u čitavoj Bosni i Hercegovini.

Posebice sljedeće aktivnosti predsjednika Poplašena su primorale visokog predstavnika da ga smijeni:

· djelovao je protiv demokratskih načela i zlouporabio ovlasti predsjednika tako što je prigodom imenovanja premijera Vlade odbio konzultirati se sa strankama i koalicijama koje su zastupljene u Narodnoj skupštini, te odbijanjem imenovanja na mjesto premijera Vlade onog kandidata za kojeg je dokazano da uživa potporu većine u Narodnoj skupštini.

· osporio je Narodnu skupštinu i prekinuo rad Vlade time što je, suprotno demokratskim načelima, namjerno predlagao čitav niz kandidata na mjesto premijera Vlade za koje se znalo da ne mogu dobiti potrebnu većinu u Narodnoj skupštini, ili pak one koji nisu ni prihvatili mandat, čime je

ostavio narod Republike Srpske bez one vlade koju već gotovo šest mjeseci Narodna skupština podržava. Ometao je politički proces i neometanu provedbu daytonskog procesa. Od predsjednika Poplašena se, bez obzira na njegove osobne preference, tražilo da se pokori volji birača Republike Srpske koja je izražena kroz većinu poslanika u Narodnoj skupštini.

· vršio je opstrukciju volje naroda i osporavao njegove predstavnike tako što je odbijao potpisati zakone koji su usvojeni većinom glasova u Narodnoj skupštini na propisan i legalan način.

· on je namjerno i maliciozno zlouporabio pretposljednji stavak članka 94. Ustava Republike Srpske u cilju neustavnog smjenjivanja vršitelja dužnosti premijera time što je omogućio manjini zastupnika da se suprotstave volji većine u Narodnoj skupštini kojoj je premijer Vlade odgovoran u sukladnosti sa prvim stavkom tog istog članka. Na taj način je nastojao izazvati krizu vlade.

· ignorirao je Opći okvirni mirovni sporazum i Ustav Bosne i Hercegovine time što je javno osporavao odluku visokog predstavnika glede Ustava Bosne i Hercegovine u svezi sa civilnim zapovjedništvom nad oružanim snagama.

· ovom nezakonitom radnjom je potaknuo i proizveo neodrživu institucionalnu i ustavnu situaciju u Republici Srpskoj, kao i narastajuću političku i socijalnu nestabilnost. Time je zaprijetio miru, što je u suprotnosti sa Općim okvirnim sporazumom za mir.

Sve ovo naprijed navedeno čini jedan uznemiravajući i neprihvatljiv obrazac namjernih pokušaja opstruiranja provedbe Općeg okvirnog sporazuma za mir.

U cilju zaštite dužnosti predsjednika Republike Srpske kao institucije, i zaštite legitimnih interesa naroda Republike Srpske, visoki predstavnik je smijenio Nikolu Poplašena sa dužnosti predsjednika Republike Srpske, te mu zabranjuje da

koristi bilo koja prava, privilegije ili ovlasti te dužnosti.

Njegova zamjena bi trebala biti osigurana putem relevantnih odredbi zakona Republike Srpske koje u tom slučaju predviđaju da bi na njegovo mjesto trebao doći potpredsjednik Republike Srpske, ili ukoliko to ne bude slučaj, onda je to osoba imenovana u sukladnosti sa općeprihvaćenom praksom.

Visoki predstavnik je svoju odluku donio koristeći svoje ovlasti koje su mu dane člankom 5 Aneksa 10 Općeg sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, prema kojemu je visoki predstavnik *"na teritoriju njegovog djelovanja konačan autoritet za tumačenje Sporazuma o civilnoj provedbi mirovnog sporazuma,"* i člankom II (1) (d) tog istog Aneksa kojim se visokom predstavniku daju ovlasti da *"pomogne, kada visoki predstavnik to smatra potrebnim, u rješavanju svih poteškoća koje se javljaju u svezi sa civilnom provedbom."* U članku I.1. pomenutog Aneksa se kaže da termin "civilna provedba" naročito obuhvaća *"uspostavu političkih i ustavnih institucija u Bosni i Hercegovini."*

U tumačenju ovih ovlasti, Vijeće za provedbu mira je na svojoj konferenciji održanoj u Bonnu 10. prosinca 1997. godine, u podstavku (c) stavka XI.2 Zaključaka Konferencije, ovlastilo visokog predstavnika da poduzme mjere protiv osoba na javnim dužnostima za koje ustanovi da krše pravne obveze preuzete prema Mirovnom sporazumu ili uvjetima njegove provedbe. Vijeće za provedbu mira je potvrdilo ove ovlasti u Odjeljku X Aneksa Madridske deklaracije od 16. prosinca 1998. godine.

Prigodom donošenja ove odluke, visoki predstavnik je također uzeo u obzir i članak 15.35 Pravila i propisa Privremenog izbornog povjerenstva.